

02.22 Mulighed for at tilføje krav ifm. samfundskritiske it-systemer

(i)

For at øge informations- og forsyningssikkerheden for myndighedernes samfundskritiske it-systemer har Digitaliseringsstyrelsen offentliggjort et katalog over kontraktbestemmelser, som skal støtte myndighederne i brug af tilstrækkelige sikkerheds- og styringsbestemmelser i fremtidige kontrakter for samfundskritiske it-systemer.

Kataloget kan findes på sikkerdigital.dk: https://sikkerdigital.dk/Media/637819816667401542/Katalog%20over%20kontraktbestemmelser_2022_web.pdf

Digitaliseringsstyrelsen oplyser, at kataloget udspringer af den Nationale Strategi for Cyber- og Informationssikkerhed 2018-2021.

Af kataloget fremgår indledningsvis følgende om dets anvendelse:

”Vurdering af it-systemers kritikalitet skal foretages af myndigheden selv, og der findes definitioner på samfundskritiske it-systemer i Vejledning til model for porteføljestyring af statslige it-systemer, som myndigheden kan benytte i sin vurdering. Myndigheden skal som udgangspunkt følge katalogets bestemmelser, men kan fravælge nogle bestemmelser, hvis særlige forhold for det pågældende samfundskritiske it-system gør sig gældende. Altså skal kataloget følges efter følg-eller-for-klar-princippet.”

Det fremgår, at der er udarbejdet et Appendiks I til kataloget, som ”... indeholder den fulde ordlyd af bestemmelser, der ikke indgår i standardkontrakterne.”

Kontraktbestemmelserne er operationaliseret i forhold til K04 standardkontrakt for it-drift, som leveringskontrakt for IT-drift på SKI 02.22 er baseret på og som indholdsmæssigt i hovedsagen er identisk med K04 med enkelte afvigelser.

Da myndigheden som det er fremgået, kan fravælge nogle bestemmelser, har SKI systemunderstøttet kontraktudarbejdelsen sådan, at kunder der har outsourcet samfundskritiske it-systemer, får mulighed for at tilvælge de anbefalede bestemmelser til leveringskontrakten reguleringsområde for reguleringsområde (kataloget operationaliserer bestemmelserne i fire kontraktområder, der hver især indeholder en række reguleringsområder)

De krav, der anbefales indskrevet i bilag, vil kunden selv for nuværende skulle indskrive i givet fald, idet kunden via SKI's systemunderstøttelse selv har mulighed for i bilag til leveringskontrakten at angive specifikke krav i bilaget. SKI vedlægger et dokument indeholdende de krav, som ikke i det følgende kan tilvælges i Leveringskontrakten, men som kan indgå i bilag til Leveringskontrakten.

Regulerings- område	Bestemmelse i Leveringskontrakten, som Katalogets bestemmelse eventuelt erstatter eller supplerer	Skal Katalogets bestemmelse erstatte eller supplere bestemmelsen i Leveringskontrakten? (E= erstattet; S= supplerer)	Kontraktbestemmelsen fra Kataloget (<u>Det understregede er SKI's tilføjelser eller præciseringer til Katalogets bestemmelser</u>)
Servicemål.	(§ 44.1, 1. afsnit): Det påhviler Kunden at give en begrundet Meddelelse til Leverandøren straks, der konstateres en Mangel.	E	Leverandøren har underretnings- og afhjælpningspligt for mangler, sådan at Leverandøren uden ugrundet ophold afhjælper mangler eller udarbejder en afhjælpningsplan, samt beskriver, hvordan det undgås, at manglen indtræffer igen.
	(§ 44.1, 1. afsnit): Det påhviler Kunden at give en begrundet Meddelelse til Leverandøren straks, der konstateres en Mangel.	S	Driftstid for systemet, så tilgængeligheden sikres, skal overholde det med Kunden aftalte. Herunder skal utilgængelighed defineres <u>jf. bilag 08 Servicemål vedr. opgørelsen af tilgængelighed</u> . Al vedligeholdelse skal ske i på forhånd aftalte servicevinduer. Leverandøren skal udarbejde en af Kunden godkendt plan for, hvordan disse begrænses, og hvordan de kan standses. Leverandørens service desk og svartider skal overholde det med Kunden aftalte, <u>jf. bilag 08 Servicemål</u> . Leverandørens reaktionstider og løsningsstider for incidents skal overholde det med Kunden aftalte, <u>jf. bilag 08 Servicemål</u> .
Samarbejdsorganisation	(§ 5, 1. afsnit): Parterne skal etablere en samarbejdsorganisation og loyalt deltage heri, jf. Bilag 4.a (Samarbejdsorganisation), og herved proaktivt medvirke til opfyldelsen af Leveringskontrakten, herunder Leveringskontraktens formål, jf. punkt 1.	E	Leverandøren skal etablere en samarbejdsorganisation gennem hele kontraktperioden, <u>og loyalt deltage heri, jf. Bilag 4.a (Samarbejdsorganisation)</u> , og herved proaktivt medvirke til opfyldelsen af Leveringskontrakten, herunder <u>Leveringskontraktens formål, jf. punkt 1. Samarbejdsorganisationen skal understøtte Ydelseernes levering og Kundens indsigt heri</u> . Som en del heraf skal det sikres, at de repræsentanter, Leverandøren indsætter i samarbejdsfora, har de fornødne kompetencer og kan træffe beslutninger.

	(§ 5, 1. afsnit): Som en integreret del af det løbende samarbejde skal Leverandøren sikre, at Kunden rettidigt modtager de aftalte informationer om de leverede Ydelser. Informationerne skal være egnede til, at Kunden kan verificere, om Ydelserne lever op til Leveringskontrakten.	S	Leverandøren skal udarbejde en plan for, hvordan roller og dele af ydelserne kan varetages, hvis en underleverandør ikke evner eller har viljen til at stå for udførelsen længere.
	(§ 9.1, 1. afsnit): Såfremt Kunden har stillet krav om oplysninger herom, er Leverandørens og eventuelle Underleverandørers Nøglemedarbejdere angivet i Bilag 4.b (Allokerede Nøglemedarbejdere).	E	Der skal tilknyttes allokerede nøglemedarbejdere fra Leverandørens side. <u>Såfremt Kunden har stillet krav om oplysninger herom, er eventuelle Underleverandørers Nøglemedarbejdere endvidere angivet i Bilag 4.b (Allokerede Nøglemedarbejdere).</u>
Dokumentation	(§ 33.1, 1. afsnit): Leverandøren skal som en del af de Indledende Ydelser levere Dokumentation, herunder opdatere den Dokumentation, der foreligger fra den Afgivende Leverandør, i overensstemmelse med kravene i Bilag 13 (Dokumentation). Leveringen af Dokumentation er en betingelse for, at Kunden kan godkende transitionsprøven, jf. Bilag 16 (Prøver). Dokumentationen skal på Transitionsdagen afspejle Systemets faktiske tilstand og i overensstemmelse med punkt 14 give Kunden reel indsigt i Ydelserne. Dokumentationen skal således være data-baseret og have et sådant omfang og en sådan stand, at Dokumentationen lever op til Leveringskontraktens krav og God it-skik. Dokumentationen skal herunder understøtte, at ansvaret for Ydelserne kan overdrages til en professionel leverandør inden for samme ydelsesområde ved Leveringskontraktens ophør.	S	Den dokumentation Leverandøren leverer skal således udarbejdes og ajourføres sådan, at det er muligt for Kunden, en anden myndighed eller en modtagende Leverandør at overtage ansvaret for Systemet.
Systemet og ydelserne	§ 42.1, 3. afsnit	E	Leverandøren garanterer, at de forpligtelser, som Leverandøren varetager i henhold til Leveringskontrakten, udføres således, at Systemet kan flyttes, herunder hjemtages af Kunden

	Leverandøren garanterer at medvirke loyalt til, at Systemet kan flyttes, herunder hjemtages til Kunden eller flyttes til en tredjepart.		eller overdrages til tredjemand uden forudgående kendskab til Ydelserne.
Udskiftning og ejerskifte ("Change of Control")	Ny § 54.3 Ændringer i ejerforholdene i Leverandøren	Nyt afsnit	Såfremt der i kontraktperioden, direkte eller indirekte, sker overgang af en bestemmende del af selskabskapitalen og/eller stemmerettighederne i Leverandøren, har Kunden ret til at opsige Leveringskontrakten helt eller delvist.
Step-in rettigheder	§ 44.4 Om Kundens øvrige beføjelser i anledning af Mangler gælder dansk rets almindelige regler i anledning af Mangler.	Før... bestemmelsen i venstre kolonne	Kunden har ret til, uagtet Leveringskontraktens øvrige bestemmelser, at kræve at Leverandøren træffer foranstaltninger til afhjælpning af fejl og mangler, som Kunden anser for nødvendige. Kunden har ret til, uagtet kontraktens øvrige bestemmelser, at kræve, at Leverandøren eskalerer sagen internt, såfremt Leverandøren efter Kundens vurdering ikke har truffet de nødvendige foranstaltninger for at afhjælpe fejl og mangler. Kunden har ret til, såfremt de relevante begivenheder eller omstændigheder har været dagsordenssat på et styregruppemøde, som har været eller burde have været afholdt, at udpege en midlertidig leder til ledelse af Leverandørens medarbejdere tilknyttet de berørte Ydelser. Kunden har ret til, såfremt de relevante begivenheder eller omstændigheder har været dagsordenssat på et styregruppemøde, som har været eller burde have været afholdt, at udpege en tredjemand til på vegne af Kunden at påtage sig leveringen af de berørte Ydelser eller samarbejde med Leverandøren om levering af de berørte Ydelser. Hvis situationen er akut kritisk kan Kunden eskalere sine step-in rettigheder hurtigere, og det er da ikke en forudsætning, at de relevante begivenheder og omstændigheder har været dagsordensat på et styregruppemøde. Leverandøren skal bistå Kunden eller den af Kunden udpegede tredjemand, hvis Kunden gør brug af sine step-in

			rettigheder, og Leverandøren må ikke forhindre eller begrænse Kundens adgang til at gøre brug af rettighederne. Tilfælde, der udløser stepin rettigheder: a) Kunden på en rimelig måde sandsynliggør, at der foreligger en situation, der kan medføre en umiddelbar eller alvorlig trussel mod opretholdelsen af Systemets fortsatte drift; b) Kunden er berettiget til at ophæve Leveringskontrakten, eller en af Parterne har opsagt Leveringskontrakten; c) en handling eller undladelse fra Leverandøren, som: i. resulterer i en betydelig afbrydelse eller forsinkelse i levering af alle eller en del af Kontraktens Ydelser; eller ii. i vidt omfang forhindrer eller begrænser Kundens opfyldelse af sine forpligtelser eller funktioner; d) en force majeure begivenhed indtræffer, som forhindrer eller forsinker udførelsen af alle eller en del af Kontraktens Ydelser; e) Kunden på rimelig måde sandsynliggør, at der foreligger en nødsituation, uanset at Leverandøren ikke har misligholdt sine forpligtelser i henhold til Leveringskontrakten; f) en myndighed har rådgivet Kunden til, at det er nødvendigt, at Kunden benytter sig af sine rettigheder i henhold til denne bestemmelse, g) Kunden med rimelighed mener, at step-in er nødvendigt for at undgå at overtræde eventuelle lovmæssige krav h) Kunden ønsker at varetage en lovbestemt pligt i) der eksisterer en reel risiko for statens, personers, ejendomes eller miljøets sundhed eller sikkerhed.
--	--	--	---

Forpligtelser ved tvister og ophør	§ 58.1, 2. og 3. afsnit: Leverandøren skal levere Ydelserne indtil det tidspunkt, hvor Kundens behov kan opfyldes på anden vis, og Kunden har givet Meddelelse til Leverandøren om dette. Leverandøren kan dog maksimalt forpligtes til at stå til rådighed i [seks] måneder fra Overdragelsesdagen.	E	Leverandøren er ved Leveringskontraktens hele eller delvise ophør, uanset ophørsgrunden, forpligtet til fortsat at levere de af Leveringskontrakten omfattede Ydelser indtil Systemet er idriftsat hos Kunden selv eller hos en ny leverandør, og Kunden har Meddelt Leverandøren dette. I forbindelse med Leveringskontraktens ophør er Kunden berettiget til med et aftalt varsel at forlænge Leveringskontrakten på uændrede vilkår. I tilfælde af at Kunden påberåber sig Fejl eller Mangler, kan Kunden kræve, at Leverandøren igangsætter fejlretning eller afhjælpning, uagtet der er uenighed om kategoriseringen af disse. Fejlretningen eller afhjælpningen skal igangsættes uden ugrundet ophold, og uagtet om Leverandøren er uenig i Kundens indsigelser om Fejl eller Mangler (Fix first, settle later). Kunden er berettiget til at kræve levering af Ydelser, herunder implementering af ændringer, som Kunden vurderer, er kritiske for opretholdelsen af den fortsatte drift af Systemet. Leverandøren er forpligtet til at levere disse Ydelser uden ugrundet ophold, uagtet om Leverandøren er uenig i, hvorvidt Ydelsen er særskilt betalbar eller ej (Deliver first, settle later). Såfremt Leverandøren er uenig i, at Leverandøren er forpligtet til at rette eller afhjælpe de af Kunden påpegede Fejl eller Mangler, eller at Leverandøren er forpligtet til at levere de af Kunden krævede Ydelser, herunder i forhold til vilkårene hvorpå henholdsvis Fejlen eller Manglen skal rettes eller afhjælpes, eller Ydelserne kræves leveret, skal Leverandøren skriftligt orientere Kunden herom.
Bistand ved transition	§ 58.2, 1. afsnit: Leverandøren er ved Leveringskontraktens hele eller delvise ophør, uanset ophørsgrunden, forpligtet til i nødvendigt omfang at bistå Kunden i forbindelse med Kundens hjemtagelse og/eller ved Kundens overdragelse af	S	Leverandøren er forpligtet til at sikre, at Leverandørens forhold ikke direkte eller indirekte forhindrer eller begrænser Kundens muligheder for at hjemtage og/eller overdrage Leveringskontrakten helt eller delvist.

	ansvaret for Leveringskontraktens Ydelser til andre leverandører (en Modtagende Leverandør) eller myndigheder.		
Bistand ved transition Sikkerhed	§ 58.2, 4. afsnit: Leverandøren skal herunder i rimeligt og nødvendigt omfang samarbejde med Kunden og Kundens eventuelle nye leverandør (Modtagende Leverandør) i forbindelse med overgang af Ydelser efter Leveringskontraktens ophør.	E	Leverandøren skal loyalt bistå Kunden i forbindelse med Kundens planlægning og gennemførelse af et eventuelt genudbud, og i den forbindelse skal Leverandøren stille de nødvendige medarbejderressourcer til rådighed. Leverandøren skal endvidere i rimeligt og nødvendigt omfang samarbejde med en eventuel ny leverandør i forbindelse med overgang af Ydelserne efter Kontraktens ophør til denne.
Drift af data-center	§ 34, 1. afsnit: Leverandøren skal overholde de krav til sikkerhed, der er angivet i Bilag 12 (Ydelsesbeskrivelsen (kravspecifikationer og løsningsbeskrivelser)) med underbilag og Bilag 14 (Sikkerhed), i forbindelse med Leveringskontraktens opfyldelse. Leverandøren skal ligeledes sikre, at Underleverandører implementerer disse krav, medmindre Leverandøren kan godtgøre, at kravene ikke er relevante, for de Ydelser den specifikke Underleverandør leverer.	S	Leverandøren skal uden ugrundet ophold skriftligt orientere Kunden om alvorlige sikkerhedshændelser i relation til Kontraktens opfyldelse. Leverandøren skal uden ugrundet ophold skriftligt orientere Kunden om anomalier i Applikationen eller den Infrastruktur, Applikationen afvikles på.
Persondata	§ 35.1, 3. afsnit: Leverandøren skal underskrive og opfylde databehandleraftalen i Bilag 15 (Databehandleraftale). Leverandørens forpligtelser som Databehandler, er nærmere reguleret i databehandleraftalen, jf. Bilag 15 (Databehandleraftale). Leverandøren må ikke påbegynde behandling af personoplysninger forinden, databehandler-aftalen er indgået.	E	Leverandøren skal underskrive og opfylde databehandleraftalen i Bilag 15 (Databehandleraftale). Leverandørens forpligtelser som Databehandler, er nærmere reguleret i databehandleraftalen, jf. Bilag 15 (Databehandleraftale). Før behandlingsaktiviteten starter, skal Leverandøren underskrive og opfylde databehandleraftalen, og Leverandøren er forpligtet til at sikre databehandleraftalens overholdelse hos sine eventuelle Underleverandører.

Revision, kontrol og audit	§ 15	Før... alle andre bestemmelser i § 15	Leverandøren skal regelmæssigt foretage egenkontrol af Leverandørens og eventuelle Underleverandørers Ydelser til Kunden.
Revision, kontrol og audit	§ 15. 2. afsnit: Leverandørens eksterne statsautoriserede revisor skal på baggrund af sin revision, jf. ovenfor, afgive en revisorerklæring i overensstemmelse med det specificerede i Bilag 4.d (Revision og kontrol). Leverandøren skal videresende erklæringen til Kunden inden for 10 Arbejdsdage efter modtagelsen deraf.	E	Leverandørens eksterne statsautoriserede revisor skal på baggrund af sin revision, jf. ovenfor, afgive en revisorerklæring i overensstemmelse med det specificerede i Bilag 4.d (Revision og kontrol). Leverandøren skal videresende erklæringen til Kunden senest [60] dage efter afslutningen af perioden, som er dækket af revisionen.